

ממקורבי בנינו. במערכת הביטחון רווחה הר דיעה שהחקירה קשורה בסיכסוך בצמרת: התערבות מישרד הביטחון העמידה את מינו יו החרש של דותן כספק. בנינו נתן גיבוי לדותן ועברי לחץ להעמקת הבדיקה. באוגוסט הגישה הוועדה את מסקנותיה, אחרי שגבתה עשרות עדויות וקבעה שאין סיבה שלא לקדם את דותן. אבל הוועדה לא גבתה עדות מפעיל, למרות הסתירות בין טענותיו להסברי עדים. לעיתונות הודלף ש החקירה הסתיימה ללא מימצאים, ושדותן כשר לתפקיד החדש.

פועיל, שביקר בארץ בזמן הפירסומים על השלמת החקירה, כתב לעברי מיכתב נוסף והתלונן על שלא זומן להעיד בוועדה. עברי הלך ליצחק רבין והודיע לו שאם לא ימשיכו בחקירה יוגבו מפועיל עדות מפורטת, הוא יתפטר מתפקידו.

רבין, כדרכו, בחר בפשרה: הוא הורה להמי שיד בחקירה, וגם חתם על מינוי דותן כראש להקציד והעלאתו לדרגת תא"ל.

„פרשת דותן“.

לפני שישה חודשים שלח מיכתב ארוך למבקר מערכת הביטחון, האלוף (מיל') משה גדרון, עם העתקים למנכ"ל מישרד הביטחון, דויד עברי, ולראש מישלחת הרכש בניו יורק, משה קוחנובסקי. במיכתב תיאר סוכך הנשק הצעיר את העקפות הרבות של נהלי הרכש במערכת הביטחון: הדלפת חומר פנימי לפני מיכרום, הפעלת לחץ על חברות אמ ריקאיות לעבור עם סוכנים בישראל, קיום מגעים מיסחריים עם החברות, ללא ידיעת מישרד הביטחון. מירב הטענות הופנו כלפי דותן ואינגביר.

המיכתב הונח על השולחן הנכון כזמן הר נכון.

ביוני שנה זו עמר אל"מ דותן לפני קירום משמעותי בקאריירה הצבאית שלו. בנינו בחר בו לתפקיד ראש להקציד. מיכתב פעיל העמיד בסכנה את מינויו, ששימעו כבר נפוץ במערכת.

הזמנות מתוכננות כשווי של מאות אלפי דר לארים, לפני שנישלחו הזמנות כמיכרו לי ספקים, נתן לצמר אינגביר פעיל יתרון אדיר, שאכן מומש.

פעיל ואינגביר עשו עיסקות רבות בפריטירכש של חיליהאוויר. החברות, שייצג פעיל, זכו במיכרום בשל ההכנה המוקדמת שזכו בה בזכות המידע שהודלף. הצמר אינגביר פעיל זכה במוניטין בעיני הספקים, כבעלמהלכים בחילהאוויר. דותן וחילהאוויר קיבלו שרותהצטיידות יעיל ומהיר יותר.

במרס 1985 התנער דותן מפועיל. ליצי רנים הועבר מסר שאין לעבור עם פעיל, ועד שלא יפוג החוזה עימו — לא יגיעו אליהם הזמנות מחילהאוויר.

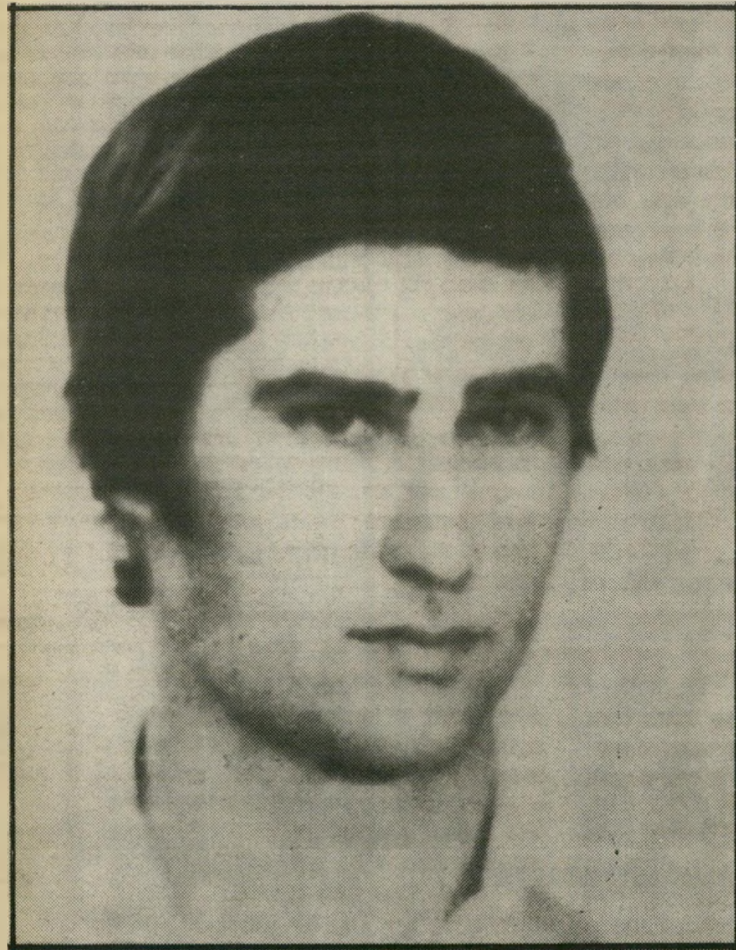
ההוראה לניתוקהקשר עם פעיל יצאה מ מישלחת הרכש בניו יורק. הנימוק שנמסר להצדקת הניתוק היה הוראה פנימית של המישלחת, שלפיה אסור לקניינים לעשות סקסים עם ספקים אלא אחרי תקופת צינון של שנתיים. החברות האמריקאיות שעברו עם פעיל קיבלו מהמישלחת הנחיה להפסקת ההתקשרות עימו.

האוויר אהרו אותם בשל יכולתם לקצר תהלי כים, לספק מידע במהירות ולמצוא מהר כל מה שהחיל מחפש.

דותן, שחיפש קיצורידרך בסכך הביורוקר רטיה, חבר לפועיל, שחיפש שוק ושהיה זקוק לנציג בישראל.

עדותו לפני ועדת צלניר סיפר פעיל כי בסוף פברואר 1984 ביקר בארץ, ונפ" גש עם דותן במישרדו בקרייה. השניים הכירו זה את זה מהתקופה שבה עבד פעיל במישרד הביטחון וטיפל בהזמנות הרכש של דותן. כעת ביקש ממנו פעיל סיוע במציאת מישר, הו, שייצגו בישראל. דותן, לפי פעיל, אמר לו שייצג לפניו חבר שלו, ואם יתפז השניים פעולה „אשפוך עליכם את צינור הכסף“.

דותן הציג לפני פעיל את יורם אינגביר, ששרת עם דותן קודם לכן ביחידה הטכנית של חילהאוויר כהנדסאימכונות בשרות חובה. אחרי שיחרורו השלים אינגביר תואר בהנדסה ופנה לשוק האזרחי. כ"ה 1984 התפטר מתפקידו כמהנדס ראשי במפעל מרחסי אה ליאב בהרצליה, לטובת העבודה עם פעיל. חלוקתהעבודה בציר דותןחילהאוויר אינגבירפעיל היתה כך:



סוכן פעיל (בתמונתמחזור) הפקיד הפך מקבלעמלה

באוקטובר הגיע פעיל לארץ ונחקר במשך שלושה ימים עליידי ועדת צלניר. לחוקריו הצטרף היועץ המישפטי של מישרד הביטחון, תא"ל (מיל') רב שפי.

החקירה המקפת הסתיימה בסוף השבוע. חברי הוועדה נפגשו ביום החמישי האחרון עם עברי, והציגו לפניו דוח של מאות עמודים. הוועדה טוענת כי עדותו של פעיל, שלא נכללה כעבודת הוועדה הראשונה, אכן שיני תה מהותית את תוצאות החקירה הראשונה, שזיכתה את דותן מכל חשר, ושאיפשרה את מינויו לתפקידו החדש ואת העלאתו לדרגה. מימצאי הוועדה מצביעים על חריגה לכאורה כניהול המגע עם סוכנים ונציגים של חברות בחו"ל, מצד דותן.

המלצתם העיקרית, פה אחר, היתה להמי שיד בחקירה באמצעות גוף חקירתי מוסמך, ועליפי הדין. (המשך בעמוד 50)

# חריגים מענוכיים

## דברים מוזרים מאוד קורים במערכת ההזמנות של חילהאוויר. לבנו של מאיר פעיל יש טענות חמורות כלפי החתאלוף. ח"כ צידון טוען: אין ברירה

אחדות מהחברות, שהעסיקו את פעיל כ סוכן, עברו אחריכך עם החיל באמצעות מישר לחת הרכש, ללא מתווכים.

פעיל תבע לדין שלוש חברות שביטלו את החוזה עימו. אחת מהן הגיעה איתו להסכם פשרה, ופיצתה אותו. שני המישפטים האחר רים עדיין תלויים ועומדים.

הפניות לחברות שעברו עם פעיל — אם אכן היתה פנייה — היו טלפונית. שום מיס מך רישמי לא נשלח. זה קרה אחרי יותר משנה מאז שפעיל הקים את סוכנותו. במשך זמן זה ידעו במישלחת על עסקיו, ולא עשו דבר.

אינגביר ניתק בשקט את הקשר עם פעיל. היו לו כבר עיסוקים אחרים. כ"ה 1984 קיבל חוזה להקמת מערכת למיתקןהרצה למנועי מסוקים, וחזוהאחזקה לשנים אחדות. אינגביר הודסה הפכה תוך חמש שנים מסוכנותיינוץ כיתית של אדם אחר לארבע קומות מישרדים של חברה, המבצעת עבודות עבור יצרנימנוי עם מהגדולים בעולם והמציגה בסלון ה אווירי הבינלאומי בפאריס. כל זה בשקט, ללא יחסיציבור. כעבודה קלט אינגביר מהנ רסים וטכנאים יוצאי חילהאוויר.

פעיל היה חותם עם חברות אמריקאיות על חוזים לייצוג כלערי בארץ, ומחכה להומי גות.

דותן ואנשיו בחילהאוויר היו מגדירים את צרכיהם. החומר הועבר לאינגביר בתל אביב. אינגביר היה שולח שאלות לפעיל בניו יורק. פעיל היה מברר אצל היצרנים ומכין אותם להזמנה הצפויה, חותם על חוזה ייצוג נוספים ובמקביל לוקח מהם רשימות של פריטים שהם מעוניינים למכור.

אינגביר היה מקבל את הרשימות מפ עיל, ומברר בחילהאוויר אם יש כוונה לק גות.

חילהאוויר היה מוציא פקודתרכישה למישלחת מישרד הביטחון. המישלחת היתה מפרסמת מיכרו, ואחריכך מוציאה הזמנה לס פק שוכה במיכרו. הספק הקשר עם פעיל היה מרויח, וחברתו של פעיל היתה מקבלת את העמלה.

הא עסקים ניהל או אינגביר מביתו. הוא היה בקשר יומיומי עם עוזרים ומקורבים לדותן ובכירים במערכת. הוא קיים קשר גם עם דותן עצמו. קשרים אלו נתנו לו מעמד של ברבית בענף. כדלילה חלף על פניהם של סוכנינישק ותיקים.

הגישה למידע של צה"ל ומישרד הביטחון חייבת, לפי הנהלים, להיות חסומה לפני סוכנים. המידע הרב, שסופק לאינגביר, על

עומר פעיל לא השלים עם מצב זה. אלמלא הוא, לא היתה יוצאת לעולם